

Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20733>

Özet

Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği, **öğretmen adayları**nın eğitim süreçlerinde **teknoloji kullanımı** (Link 1: [Teknoloji Kullanımı](#)) ve entegrasyonuna dair sahip oldukları tutumları ölçmek amacıyla 2006 yılında geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, Talip Öztürk tarafından **yüksek lisans tezi** (Link 1: [Yüksek Lisans Tezi](#)) kapsamında oluşturulmuştur. Yapılan geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları sonucunda, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığına sahip olduğu (Cronbach Alfa=0.90) ve üç temel faktörden oluştuğu belirlenmiştir. Bu ölçek, özellikle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknolojik yeterliliklerini ve buna bağlı tutumlarını değerlendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçeği (Link 1: [Tutum Ölçeği](#)), Eğitim Teknolojileri, Öğretmen Adayları, Ölçek Geliştirme, Geçerlilik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Sosyal Bilgiler Eğitimi.

Yazarlar

Talip ÖZTÜRK

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, öğretmen adaylarının pedagojik süreçlerde teknolojik araç-gereçleri kullanmaya yönelik genel eğilimlerini, inançlarını ve duygusal tepkilerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, adayların teknoloji entegrasyonuna karşı ne kadar istekli, yetkin veya çekimser olduklarını belirlemeyi hedefler.

Ölçek, spesifik olarak **Sosyal Bilgiler öğretmen adayları**nın eğitimde teknoloji kullanımına yönelik yeterliliklerinin değerlendirilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Elde edilen veriler, öğretmen yetiştirme programlarının teknoloji eğitimi boyutunun iyileştirilmesine yönelik somut öneriler sunmak için kullanılmaktadır.

Yapı

Ölçek, bireylerin eğitim ortamlarında teknolojiye karşı geliştirdikleri **tutumları** yansıtan bilişsel, duyuşsal ve davranışsal eğilimleri ölçmektedir. Yapısal olarak, teknolojik araçların öğrenme üzerindeki algılanan faydası, teknoloji kullanımına yönelik kişisel yeterlilik inancı ve teknoloji entegrasyonuna karşı duyulan isteklilik gibi boyutları kapsamaktadır.

Yapılan **faktör analizi** (Link 1: [Faktör Analizi](#)) sonucunda, ölçeği oluşturan maddelerin üç ana

faktör altında toplandı görülmüştür. Bu üç boyutlu yapı, ölçeğin teknolojiye yönelik tutumu sadece tek bir genel skorla değil, farklı alt bileşenler üzerinden değerlendirildiğini göstermektedir.

Geçerlilik

Ölçeğin geçerliliği hem kapsam hem de yapısal düzeyde test edilmiştir. **Kapsam geçerliliği** (Link 1: [Kapsam Geçerliliği](#)), madde yazım sürecinde izlenen titiz amaçlar ve uzman görüşlerine başvurulması yoluyla sağlanmıştır. Ayrıca, madde-toplam test korelasyonlarının yüksek olması, her bir maddenin ölçülmek istenen yapıya bütününe anlamlı katkıda bulunduğunu kanıtlamaktadır.

Yapı geçerliliği (Link 1: [Yapı Geçerliliği](#)) sağlamak amacıyla açmış faktör analizi uygulanmıştır. Bu analiz, ölçeğin teorik olarak varsayılan yapıya destekler nitelikte olup, maddelerin üç farklı faktör altında toplandığını ortaya koymuştur. Bu çok boyutlu yapı, ölçeğin teknolojiye yönelik tutumun farklı yönlerini doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır. Toplam 39 maddeden oluşan ölçek için hesaplanan **Cronbach Alfa Katsayısı** (Link 1: [Cronbach Alfa Katsayısı](#)) değeri 0.90 olarak bulunmuştur.

Genel kabul gören psikometrik standartlara göre, 0.90 değeri, ölçeğin mükemmel düzeyde bir iç tutarlılığa ve dolayısıyla yüksek bir güvenilirliğe sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Bu sonuç, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı benzer gruplarda tutarlı ölçümler yapabileceğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla uygulanan faktör analizi, ölçeğin tek boyutlu olmadığının, aksine üç temel faktörden oluştuğunu ortaya koymuştur. Bu faktörler, teknolojiye yönelik tutumun farklı bileşenlerini temsil etmektedir (Örneğin; teknolojiye karşı algılanan kaygı, teknoloji entegrasyonunun faydası ve teknolojik yeterlilik inancı gibi alt boyutlar).

Üç faktörlü dağılım, ölçek geliştirme sürecinin başarılı olduğunu ve ölçme aracının, eğitimde **teknoloji kullanma** (Link 2: [Teknoloji Kullanma](#)) yönelik tutumun karmaşık yapısını başarıyla bir şekilde ayrıştırdığını göstermektedir. Bu faktör yapısı, araştırmacılara sadece genel bir tutum skoru değil, aynı zamanda tutumun kaynaklandığı spesifik alanlara dair derinlemesine bilgi sağlamaktadır.

Ölçek

Test Tipi: Geliştirme

Format: 5'li Likert Ölçeği (Link 1: Likert Ölçeği) (1= Kesinlikle Katılmıyorum - 5= Kesinlikle Katılıyorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adaylar

Yaş Grubu: Üniversite öğrencileri (Genç Yetişkin)

Popülasyon Detayları: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları (Balıkesir Örneği)

Test Metodolojisi: Nicel araştırma yöntemi, öz bildirim (self-report) temelli **tutum ölçeği** (Link 2: Tutum Ölçeği).

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Eğitimi, Balıkesir Üniversitesi, **Cronbach Alfa Katsayısı** (Link 2: Cronbach Alfa Katsayısı), **Faktör Analizi** (Link 2: Faktör Analizi), Eğitimde Bilişim Teknolojileri, Öğretmen Yeterlilikleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değil

Bağılı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değil

Yazın Adresi: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Tez Kaynağı)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2006 yılında Talip Öztürk'ün **Yüksek Lisans Tezi** (Link 2: Yüksek Lisans Tezi) kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için genellikle yazarın izni gerekmektedir, ancak tez çalışması olması nedeniyle akademik ve eğitim amaçlı kullanımlarda referans gösterilmesi yeterli olabilir. Ticari kullanım veya yeniden uyarılama için yazarla iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçek kullanımı ücretine dair bilgi mevcut değildir.

Kaynaklar

Öztürk, T. (2006). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanıma yönelik yeterliliklerinin değerlendirilmesi*(Balıkesir örneği) (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez Kaynağı (YÖK Ulusal Tez Merkezi): tez.yok.gov.tr

Ölçek maddelerinin ve detaylı analiz sonuçlarının bulunduğu orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: egitimde-teknoloji-kullanimina-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

6. Teknolojik araç-gereç kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerine hiçbir katkıya yoktur.

7. Derslerimde teknolojik araç-gereç kullanabileceğim bir durum düşünmüyorum.